

д 68 (8330). ☆ 1998 жыл бэс ыйын 18 күнэ. Чошнор ☆ Сыаната — 1 солк. 10 харча.

✦ ХАБЛАЙШНААҢЫН МЕХАНИЗМА

ҮҮГҮ ТУТТАРАР ЭРЭ ХААМЛА

Саха Республикатын үтүөлүк учуутала,
физический культура туйгуна,
спорт ветерана.

И. БАРАХСАНОВ.

● КЭРЭ ЭИГЭТНГЭР

„МИН ЫРЫАМ—
МИН ДЬЫЛБАМ“

Бийик коллективка быраанынныктары ыллах-
тыны, музыкальнай эбэрлэ диэнгитэ бипр үлэһип-
пэттэ хайаан даҕаны «Хантодор» диэн ырыаны
көрүһүтүр көрдүһөллөр этэ. Дьэ, ону салгыбак-
ка тыҥы ахсын баркэ сөбүлээн, пийиан, үмөтү-
дэ кыһыт. Ол ырыанынныт куолаһа итиннэ
бардынан эрэ буолбакка, бу ырыа ис хоһооно
руна мөдүдүтэ ылаһаһэ олус табыллыбыттарыт-
та. Итин автор бийиэхэ, сахаларга, ураты күн-
э ахсынныт туһунан доһугууулаахтык айар.

Сэр үндүгэр бавар саамай, кыраһыабай
Алһай нердөрбүтүг эн мнэхэ.
Харахпар хатанна ол чуумпу кпәһээ,
Балыгтар башыстарынан ый устара.

Од ошо хонтодор
дизана кетеллэр.
Од ошо эн бийн
көрүүбүпүүт.
Ундуом дуо алааһым
түштэрдээх сыырдарын.
Хонтодох бисэрэни,
эһиги!

Бригам дуо аны ол кэрэ алааспар.
Истэн дуо аны хонто хаһынтын!
Бригүбүт эдэр саас көмүс күүннэрин
Өйөөл-саппан долгуйан ытыам дуо

[illegible]

Забудаймыны судургутук уо
ипатты ойго кпирэ турар буолар:

Аймагн хөтөллөр...

Үшнүм дун алаанын
Пинтердөөх сыырдарын.
Хөтөлөөдү барыа автору Анна БАРАШИО-

[illegible]

Хэлбэлдүгээр өссөн «Ийзбэра» дээрнхэр нетиэбиги:

Ийн нэр мичээрив хэрхэтэ,
Урчин дэв-дэнгир ыраас уута
...хэрхэтэ...

Миний ирэнгэ сансартын хэрэгтэй
Минийг өлбөрхтөх эгнэлэгийг онгооха дээрээ
холооснута, бярдыг даганы, оюубай.

[illegible]

Мэддэхэн бипр малын икки кышын удыурдаан
Настааах Одьга дйэлээх адаларын Уон ололоох
Абууу-хөдүүт буолбуттарыгар сон. Уон ололоох
Мэддэхэн кивээһэ Сүөдэр Бөтүрүөн улахан кышын
күүстэх-уохтаах Дьэбдэн күүһүнэн кэрнэтэ бу
нал хамначчыта Баһааллскай Бүөтүр Спидэрэбис
4 уол, 2 кыыс ололооммут

на сарган тахисыбт, 4 уулаа, 4 хүүхдэ. Адалаа бастани ТОО тариалалтгүйгэр өблөг, атам тох смардалаан, сүхалаан, тараахгаан, атам илмьрдаан, торбуйагын томторуктаан тута туттаа барар гына бэлэмнээн холбообут уонна эгэр эбит: «Минийгитигэр түгү да хаалларыман. Барытын ту- юна биэринг. Барыта байэбит кинэа буолар». — днэн. Байэтин ээбиэт председателэ өнгөрбүттэр, өбөлоро бастаан артыалларга, колхозтарга куоталаа-куота- лааа үлээлээбитгэр, Үөрэх-сайдыи суолун тутуспут- тар. Улахан уол Минтэрэй куоракка үөрэнэн, об- комга тийэ үлээлээбит, советской-партийнай үлэ- бит буолбут. Орчо уол Кеша Амма оройуонугар райкомон секретара буола олорон, дайду комүскэ- лигэр сэрингэ барыат, кыра уол Минна куорат пед- училищетын бүтэрээт эмнэ сэрингэ аттамыт. Дуу- лааа үлэбит Бүөтүр эрэ өскуолааа үөрээмэтэх, дик- таан бүтэрэн син биэр колхозугар лодо-бааччы би- ритайлыыр, кылаадыансык үлэтин толортуу сыады- быт. Үс бырааттыи кыттыбытыттан соботох Бүөтүр

Баллы Монго-Хангаас улуукун Хантагай нэвчилэгийн кышта. Аял 11 сыйлаагыта Чурапчыга кпйинт буолан кэлбит. Идэтинэн кини балыкнаа оро консультацыйтын хохугар фельдшердир.

Кинн ван бастаки «Родина» дигн ырыатын 1984 сыллаахха онус кылааска үөрөнн сылданы айан төлөрбүтэ. Дьэ ити кэмтэн ыла ырыаны айым абылларгар ылларар уонна, талаана арыллан, сылтан сыла ситиһинилэнэн иһэр. Аны атыттартан уратыта—түс байытын чувствотыгар, сүрөдэ тугу этэригэр олобуран, онон салайтаран, эппиинит курдук, байытын тылларыгар ырыаларын айара. Бу бипр кинитэн элбээн эрэйэр, үс уустун идэни холбообут дьэ-бур дэнтэ көстөөчү уонна ол, этэр курдук, айыл-баттан ланна бэриһинэрбинка эрэ тиксэн эрдэрэ. Ырыаларын биллэр-көстөр айар коллективтар дэтинн, бипрдиһлээн төлөрөөччүлэр даҕаны иннэ хайа ылбыттара. «Сахам сирэ», «Иһэбэр» дигн ырыа Грн «Чолбон», «Тантыбын!» дигнэ «Туймаада» ырыа-баллар репертуардарыгар бигэтик киирбэтэ. «Өй-дүүгөн?» дигн ырыатынан үүнөн иһэр эдэр төлөрөөччү Сахадина Ширяева «Туй-Хол-97» конкурс Грав-притын ылар чинстэмннэ. «Хол-Хол-Хол» ыллаабатах ыччат, була, айыһа буолуо. Респуб-лика радиотын көмүс фондатыгар айта ырыата үһүлүн үүрүлүннэ.

Анна Барашкина мэдүүлэхдээ үерээр хэвтэж
Дьюкуускай нуурт 1985, 1986, 1987 онд ардагч
конкурстарын бэлтгэлийн «Родина» дүрэмд ашигласан,
«Мирис» дүрэмд туйлар-89, келүс (манна ону
нууччи) көрөгчдүр бари сүлүктэрээр турш ор
намыраагит ытис тыгыннар өрөддэлэбиттара! луу
реаттара буолбута, республикатаары «Сависы кы-
лыбахтар-93» конкурсы, антарскай ырыаагит-1-ой
ризмийин, ырыаагит-2-ой, ырыаагит-3-ой, ырыаагит-4-ой
ытиса, дьюку үөрдэ республика бари муунуктары-
гар дьэарыаллар.

Сотурутаагыта Чурапчы сэллэһинистаан
торо биһиршир мелодисткаларын «Айылаан» Сын-
ныалаан киһинэн «Миң ырыам — миң дылдам» дээн
17 ырыдаг киирбит магнитоальбома уһуллаан тах-
сыбытынан сибэстээн, эмэ итинник ааттаах аа-
торскай кизэтигэр үөрөкөтө муһуһуулар. Сынны-
алаг киһини сценатыгар авторы тэпэ киһи ырыа-
ларын Алексей Местяков, Оксана Жиркова, Роза-
лия уонна Дмитрий Полюктар, Иван Бушков киигэ-

Энэ түүхэндээ эргэлзэн киш-хара буулбур.

Кыра кыс Ольга сөрий ишине сыйдыбыт.
нөн, Дирингиз, куоратынан үөрэн сыйдыбыт.
Абалара Петр Сидорович сырдыкка, үөрөххэ тарды-
былаах буолан барыларын үөрөттөрө сатаабыт.
Одьга тыа хаһаайдыстыбатын техникумуу бастаы
курсуу бүтөрбүт сайыннытар сөрий саааламмыт. Оч-
челорто республика саалтата радионаан, хаһааы-
нан кырыттары техниканы баһылыырта иттири-
бөдө буолбут. Ону ылына, «бу үлүгүрдөх нэм-
учууталыы оонньуу сыйдыан дуос дини стипен-
диялаах педучилищеза барбакка, суспууа кур-
аһылаабытыгар тийбүт, 29 кыс, 1 татар оло-
порү буолан үөрөммиттэр. Октоот ишине кууст-
рын бүтэрэн стажировкада тардыттар. Оль-
Петровна биһр дойдулаага Мария Варлам-
налын дойдуларыгар Чурачтыаагы МТС-ка та-
сыйттар, устунан онно үлэли хаһыттар.
сыйдыах хаһыах массмына хаһааы-
туну

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

ник хабан голордулар. Бу дьєро кнээнн «Вдохновение» оро бальнай-спортинай үчкүтүн студиятын айтиллээччилєрє кнєргөттилєр. Бизчєри Дария Макарова хоморббдук салайан ытта.

Авторский библиотечный мелодистский Чугачи с-
лизиньэтин, культура управленения, улуустаади
книг балана, ооо консультантин хойо, «Айыл-
дан» Сыннаагит кинэ уо. и. а. төрлөтөлөр итин-
тик эвэрлээтэлэр.

Анна Егоровна: «Хурт оёо тантадлаах ийэлэрэ. Улаханшара Жанна бидийд үнүс кыдааны үөрэнэм бүтэрдэ, киин ийэтин бичээрнэгэр дариыстонар «Вдохновение» студиятыгтан кэлэн ситхиннээхтин үткүүлээн үөртэ. Кэргэнэ—биллннлээх мас гарды-нааччыбыт Грягорий Кемчеревич Барашков. Ийэ өбөлөрүгэр анаабыт ырыаларын толоруута бу пестигэрин, ийиннлээхтэрин!

Айар, оёолоруу интэр, дыктин-уогун, борийэр бу киши оёолуруу араас өтүүн саалга арийахнытан сон. Холобур, туостан, танастан сагалан түүлүккө хө тийиө интэвэр. Иис эмнэ кутун туттарбыт идгө эбит. Бу кизнэ методистка биллэр ырымаларын куту куруутун буоларынын эмнэ кэрэ кэпкэлдээр сага айымныларын билиһиннэрдэ. Сөдүгөрү көтөүллэн, ортуган олордэ, айар үлэһилэ маптан ордук үрүкк дыах билэр буолуо дуо? Үчүгэй тирдүүттан үчүгэй—концерт билэр тыһынан олуо истыһынан ааста. Олохтоох эдэр дьоммут интэскай сольнай концерттарын бастагы харагаччы тыһан буолбут бу үтүкэниэх киһиэ кэлбитэр методисткара үлэханнак маһанналар. Ону күүһүрдөн киши:

...Энгийн нийслэлтгэр, ыдлаар ыраабын
 Чурагчым эйэрсэ донугар атамбын! — дэв
 ыдлаабыт тыллара түмүк аккорд буудан ниллэнэ.
 ...Мин харахнар гитаралаах, ноно дыллагыг
 унуухтаах, нингэс быһыылаах-таһаалаах, эйэрсэ
 майгылаах, сайдам-сайһагэс санаалаах, номоюу-
 намчы кыыс-дыахтар көстөн кэлэр. Итг — быһым
 улууусуут республика урдүээн иккэннэ билдэбит
 мезодистката, бастыт-мааны кэйиинит Анна Ба-
 рашкова. Киннэхэ алаан ииннэ; хоһоон строка-
 рын амаахын багарабын:

Төхтөр
Кини килын таарый эр-
эймэнидэ сүрэдн,
Истин эмне эйтэтигэр
Илдэ барма эйигн.
Сүртэ үөрэр тойуктары
Сүүмэрдэ дуу нарынна,
Уостан түспэт аймалга
Ухан өссө уранина!

Роман ДАНИЛОВ,
поэт, «Чурапчы» айар түмөсү
сыйынтан чыккан.

АБАС-БАЛЫС СУОПАР, СЫЛГЫҢЫТ КЫРГЫТТАР

[illegible]

Эдийнхээ Нэстээ эмнэ бипр онцук үлэвт, үүс
уран тарбагтаах нистэнийн, 5 оёотун нитэн, үүс
рэттэрэн, кийн онкортот, Бу күнгээ төлө да 8
хаарын ууллара сырйттар Майнаа, куоратлаа
үүс элбэх нэрэмэс нччаттарын сахалын талгаһи
(Бүтүүтүн 4-е стр. көр).

(11211-1)

(Бүтүүтэ, Иинин 3 стр. көр).

Сергей СТАРОСТИН,
тыл, уже ветерана.

БЭС ҮНБН 20-21 КҮННЭРЭ

ТЭРИЙЭР КОМИССИЯ

Редактор Г. Г. ПОПОВ.

Чурапчинская уездная типография. 1

ЗАКАЗ № 68.

Чакырдаагы «Күнчбан» үйүлөөн сибидессай, Рф үөрөдиринтин туйгуна Еремеева Варвара Константиновнаны 50 савектин томтоочу туолан үйө аңара оло-бут үбүзүөйгүнэп итинник-астинник ээрдээһинбит!

Эи өр сылаарта бийиги динин искэлээрбитин кырачааннары итингэ сыралаах үлэһин, салайар коллективтик түмүүгэ, материалнай базанын ханаттыага ахсаабат кыйамымын үрдүстүк сыаналыбыт. Күндү кийинитигэр кытаанах доруобууны, үлө-өр ситиһинин багарыбыт.

Ахсааһынэ үйүлөөн коллектива.

«Күнчээ» унуйаан коллектива.

Аймахтарын: Чымынараттан Гоголевтар, Перми-
гриттан Полюктар.

МАХТАНДЫҒЫТ

Кэргэнэ Татьяна Федоровна уонна кини дьыл
кэргэттэрэ.

Кэргэнэ, оёолоро, күтүүттэрэ, кийинттэрэ, сизиннэрэ.

ЫРЫА КОНКУРСА

Бары ырыны таптаатчылары, айылбага сүгүрү-
йзөтчүлөрү Айма бшэрэгэр, ыриа күрөдэр мыгырабыт.

Учредители (соучредители) газеты—Редакция, Администрация улуса, Национальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Газета надается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты: 54907.

е, Чурапча, ул. Карла Маркса 28 кв.

Подписано в печать 17.06.98г.

ПОЛЕТ, МУН АТЫЛЫЫР:

1. ДВП—65 солк.
2. Шифер, ашиз—85 солк.
3. Рубероид, 20 м—120 солк.
4. Тунгук тааһа, 90х130 см, ашиз—75 солк.
5. Иж-И-5 мотоцикл—7200 солк.
6. Мебельгэ 15% чэпчэтии оттоһулууна (дээр-
нар, 2, 3 аарнаах шэбэантар, стенка, прихонай).
7. Автозапчасти (еМосквиче, еЖигули, еНива, ГАЗ, УАЗ).
- Камералар (13, 14, 15, 16)—50, 60, 70 солк, ш-
налар (13, 14, 15, 16)—280—350 солк.
- Мотуэр арыыта (2,5 литр)—30 солк.
- ТАД 17 арыы—30 солк.
- Тормоз жидкоһа—23 солк, тосол—65 солк.

Командир махтала

Хатыны олохтоохтору Дидия Николаевна
Дмитрий Дмитриевич Филипповтар мавит

«Уважаемые Дмитрий Дмитриевич, Лилия Ва-
диновна! ...

особую благодарность за воспитание ваших сыновей Фидипиева Иоргужа, который за время прохождения службы в нашей части зарекомендовал себя как дисциплинированный и исполнительный, послушающий, постоянно проявляет инициативу старание при выполнении воинского долга и достижение высоких показателей в боевой подготовке.

Командир войсковой части манор М. Д. Аннов

Күндү өбөбүт, Одьулуун орто өсүүсүзүн
6-с кылаанын үөрөнөөчүгө

САРТЫ

хөмөлдөөхтүн өлбүтүн бүртүмүн түрүн
мактарыгар, билэр дьонугар биллэрбөт.

Кутурбанварын тэврдэлээр:

— Күндү обоноро Саргы хомолтоолохтуу ай
бүтүмөн ийитигар Светлана Степановтар
абатыгар Семен Владимировичка, аймактары
Степан Ивановичка, бирге төрө-
бүтүрөгөр, чугас аймактарыгар Ефремовтар
дым көрөттөрө.

Саргы хомотлооохтук өлбүтүмн ийгэр,
уһуһаан итээччигэр Свистава Степанов-
на, абатыгар, оһуола директора Семен Ва-
димовичка, кинилэр оһолоругар, айнаста-
рыгар Үөрэх управлениета, үөрэх үһмүс-
рия профсоюзна, Одьулууннаады уһуһаан, о-
то оһуола коллективтара.

—Ийэтигэр Сметлана Степановнаа, ааты-
гар Семён Владимировичка, эйэтигэр Степан
Ивановичка Одьулуун иһинизигин дьаһалтата
—Ийэтигэр Сметлана Степановнаа, ааты-
гар Семён Владимировичка, эйэтигэр Степан
Ивановичка: улуустаагы үлэни халаччылар
иһин коллектива.

—Одгулуун орто оскулатын директора Төбохов Семен Владимировичка, мэргэжилтэр дэтсад воспитателыгар Светлана Степановнага оворолор Саргы хомолтодоохтуу олбүттүн Одгулдуунаагы техникумныг үндэслэл.

—Күнцү орото Саргы хомолтоосохтун өлөт
гүйн Свехлана Степановнага, кини дың ир-
гэнгэр бинргэ үөрэмнит табаарыстара.

Күндү ийэбит, эбэбит, үзэ, тыял ветерана.
Одүүлүүн хайрхилэгийн одохтоодо
СЕДАЛИНЦЕВА Прасковья Ивановна
бэс ийын 16 күнүтэр өлбүтүн дийрхтүнн кү-
рутуйан туран иймахтарыгар, үөлээнээхтэри-
гэр ийвүннээрөбүт.

Кыргыттары, уюлаттары, кийинеттери,
күтүүттөри, сиэиндери.

Кутурданнарын тнэрдэлээр:
—Кырдьагас эдннндэрэ Прасковья Иванна олбүтүнэн оёдолдугар, Имхатарыгар Одьулуунтан Шестаковтар, Чунычтан Лебедсвтар, Сергеевтар.

— Итэз олутуизн Седлашцев Михаил Сте-
новичка улуустаагы тыа хаһаайыстыбатын
развешнета, баанынай хаһаайыстыбаларын
абонуктарып сэрбнэ.

Автор суругар этилаар
саваа редакция позициятыр
малдын сөз түбөнөр буолбатах.
Сурукка ыйылар чакчылар
кырдыктаахтарыгар эппиети-
мэни автор тус баайа сүтөр.